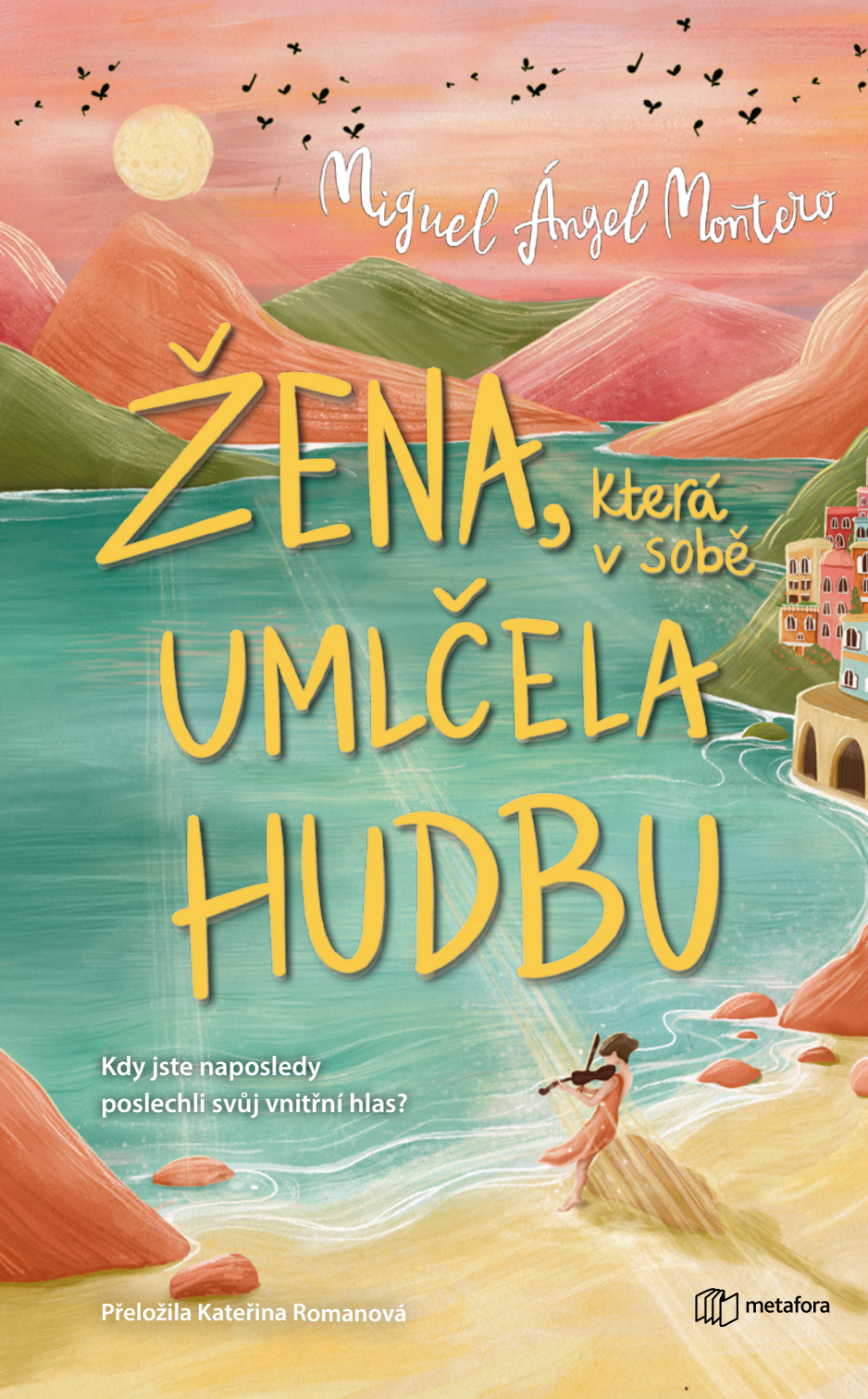

Miguel Ángel Montero

ŽENA, která v sobě UMLČELA HUDBU

Kdy jste naposledy
poslechli svůj vnitřní hlas?

Přeložila Kateřina Romanová

 metafora

Ukázka z knihy:

„Chceš slyšet vtip?“

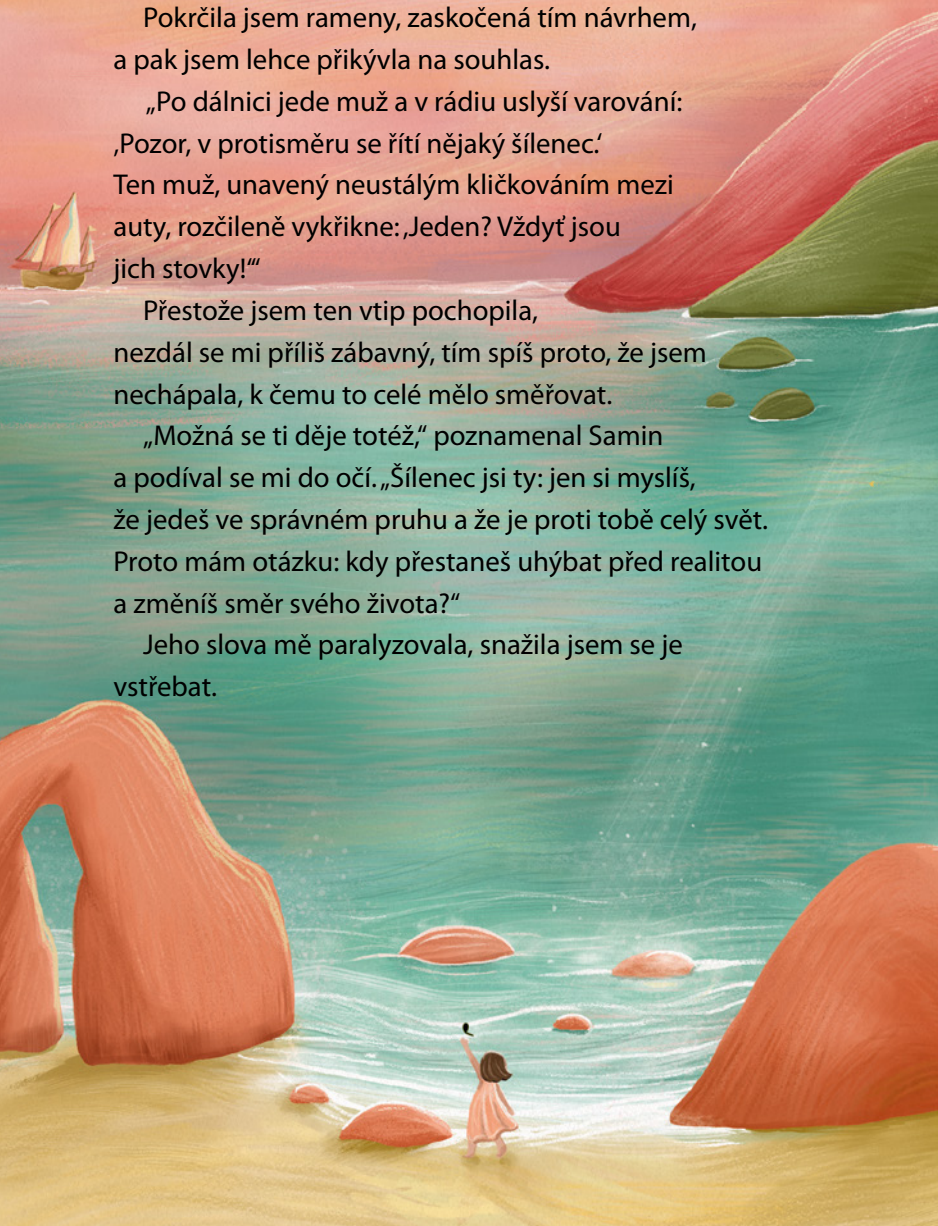
Pokrčila jsem rameny, zaskočená tím návrhem, a pak jsem lehce přikývla na souhlas.

„Po dálnici jede muž a v rádiu uslyší varování: ‚Pozor, v protisměru se řítí nějaký šílenec!‘ Ten muž, unavený neustálým kličkováním mezi auty, rozčileně vykřikne: ‚Jeden? Vždyť jsou jich stovky!‘“

Přestože jsem ten vtip pochopila, nezdál se mi příliš zábavný, tím spíš proto, že jsem nechápala, k čemu to celé mělo směřovat.

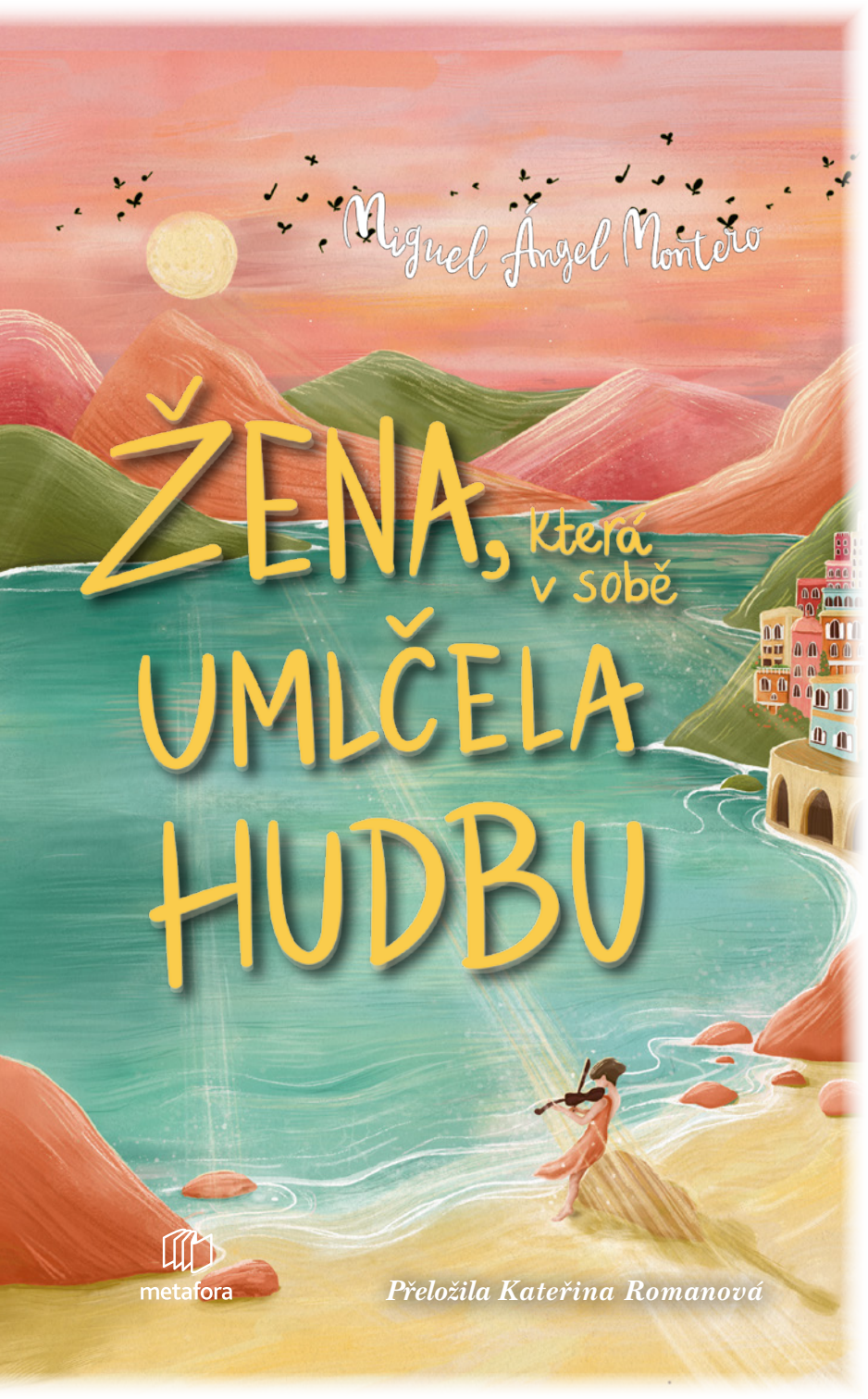
„Možná se ti děje totéž,“ poznamenal Samin a podíval se mi do očí. „Šílenec jsi ty: jen si myslíš, že jedeš ve správném pruhu a že je proti tobě celý svět. Proto mám otázku: kdy přestaneš uhýbat před realitou a změníš směr svého života?“

Jeho slova mě paralyzovala, snažila jsem se je vstřebat.

**Žena, která v sobě
umlčela hudbu**

Miguel Ángel Montero

ŽENA, která v sobě UMLČELA HUDBU

metafora

Přeložila Kateřina Romanová

La mujer que apagó su música

© 2025, Miguel Ángel Montero

© 2025, Penguin Random House Grupo Editorial, S. A. U.

All rights reserved

No part of this book may be used or reproduced in any manner for the purpose of training artificial intelligence technologies or systems. This work is reserved from text and data mining (Article 4(3) Directive (EU) 2019/790)

Czech translation copyright © Grada Publishing, a. s., 2026

Translation © Kateřina Romanová, 2026

ISBN 978-80-271-8732-4 (ePub)

ISBN 978-80-271-8731-7 (pdf)

ISBN 978-80-247-2325-9 (print)

*Mé matce,
jež zkomponovala mé první tóny*

*Vytouženého života nelze dosáhnout
povalováním na gauči;
když nic neuděláme, nic se nestane.*

Miguel Ángel Montero
Muž, který se bál žít

Vylezla jsem ze sprchy s očekáváním, že mě čeká další příšerný týden. Zabalila jsem se do osušky a před zrcadlem si začala česat své dlouhé vlasy. Když jsem zvedla ruku, osuška sklouzla na podlahu a v zrcadle se objevil odraz mého nahého těla. Už dlouho jsem se tak neviděla a obraz, který se mi naskytl v zamlženém skle, mě zasáhl. Byl ošklivější, než jak jsem si ho pamatovala.

Moje kdysi pevná prsa se propadla volným pádem směrem k břichu a popírala pružnost mé kůže. Oběma rukama jsem uchopila svůj plovací kruh z tukových záhybů a naklonila se, abych si ho lépe prohlédla. Nebylo pochyb, že se zvětšil.

Váha by mi to mohla potvrdit, ale bylo to opravdu nutné? Nemusela jsem se vážit, abych věděla, že před lety jsem si mohla mezi prsty stisknout jen nepatrný kousek kůže.

Kdy jsem se o sebe přestala starat? Nemohla jsem si vzpomenout, jak to začalo. Asi to bylo postupné, nikdy jsem si neřekla „ode dneška na všechno kašlu“. Byla to pozvolná proměna, během níž jsem si přestala sama sebe vážit, a zbytek na sebe nenechal dlouho čekat: záchvatovité přejídání, kouření, pití a povalování se na gauči.

Zpočátku jsem si byla toho úpadku vědoma, ale neodvrátila jsem ho a nechala ho postupovat. Myslela jsem si, že jsem mladá a že to nevádí, že na to, abych se o sebe starala, budu mít dost času později.

Raději jsem přehlížela realitu a ospravedlňovala své prohřešky tím, že jsem se přesvědčovala, že neexistuje řešení. Měla jsem pocit, že je příliš pozdě na změnu, a pokračovala jsem v tom, co se mi právě zachtělo, s výmluvou, že život je příliš krátký. Tak jsem se dostala do žalostné situace, kdy jsem se, aniž bych si toho všimla, ocitla před zrcadlem, pozorovala svůj příšerný odraz a ptala se sama sebe, kdy jsem to vlastně vzdala.

Ano, myslím, že se to stalo právě takhle.

Musela jsem se rychle obléknout, protože jsem měla jako vždycky málo času. Ze skříně jsem vytáhla modré džíny, po nichž jsem sahala nejčastěji, a černou blůzu, jež byla jednou z mála, které mi ještě padly – byla těsná, ale zatím jsem ji oblékla. Kdybych snídala, přišla bych pozdě, ale nemohla jsem jít do práce s prázdným žaludkem. Do misky jsem nalila mléko, obrátila do ní krabici cereálií a přidala pár muffinů, které jsem rozdrolila prsty. Poté, co jsem ten koktejl zhltila, odlomila jsem si na cestu kousek koláče.

Pracovala jsem jako servírka, kuchařka nebo cokoli jiného, co bylo zrovna potřeba, v baru nedaleko. Bylo to asi deset minut chůze a ta procházka byla jediným cvičením, které jsem dělala, spíše však kvůli nedostatku parkovacích míst než z vlastní vůle. Zdálo se to jako krátká vzdálenost, ale vždy, když jsem dorazila, musela jsem si sednout na práh vedlejšího vchodu, abych se trochu vydýchala, než vstoupím dovnitř. Jako obvykle jsem si zapálila cigaretu v naivní víře, že mi pomůže zmírnit únavu.

Byla to poslední cigareta a to mě znervózňovalo. Znamenalo to, že si zase budu muset koupit nové. Ovšem vzhledem k cenám cigaret jsem si nemohla dovolit dvě krabičky denně a musela jsem kouření trochu omezit, pokud jsem chtěla vyjít do konce měsíce.

Pravou nohou jsem zašlápla cigaretový nedopalek. Nastal nejhorší okamžik dne, nebo lépe řečeno týdne, protože navíc bylo pondělí. Přijít do práce pro mě bylo utrpením: znovu vidět tvář svého šéfa, poslouchat stále zákazníky, kteří tam vysedávali celou otvírací dobu, obsluhovat tytéž stoly, vařit ve stejné kuchyni – zkrátka dělat pořád to samé.

Podívala jsem se na hodinky a zjistila, že mám dvacet minut zpoždění. Jako obvykle, když jsem stála před těmi dveřmi, jsem zaváhala, jestli jimi mám projít, nebo se otočit a vrátit se domů.

Odolala jsem pokušení a jako vždy zvolila první možnost, stejně jako poslední dva roky, kdy jsem s tím nutkáním bojovala.

„Jdeš pozdě, Alicie!“ vyštěkl Matías, jakmile mě uviděl.

„Byla zácpa,“ odvětila jsem jízlivě.

„No, tak si obleč zástěru. A fofrem.“

Začít ráno řečmi mého šéfa bylo jako dostat kopanec do zadku. Nesnášela jsem tón jeho hlasu, jeho „rady“, jeho varování... jeho dech. To mě odpuzovalo nejvíc – ten odporný zápach, který se mu linul z úst. Snažila jsem se při konverzaci udržovat odstup, ale on si ho rád zkracoval a mluvil ke mně z pouhých pár centimetrů, jako bych byla hluchá.

Zajímavé je, že jeho vztah k ostatním dvěma číšníkům byl úplně jiný – k nim se choval mnohem vlídněji, žádal je o věci s taktem, žertoval, a hlavně na ně nebyl tak protivný.

I když to bylo pochopitelné, vezmeme-li v úvahu, že jedním z nich byla Gabriela se svým falešným úsměvem, jako by jí snad někdo platil za to, že se tváří šťastně. Dvacetiletá slečinka s nepřehlédnutelnými fyzickými přednostmi, vždy dokonale upravená, s blůzou stejně přiléhavou jako ta moje, ovšem s odlišným efektem, což neuniklo pozornosti stálých zákazníků, kteří se kolem ní shlukovali u baru. A ke všemu měla v sobě tu sladkou nevinnost, která jako by ji zbavovala odpovědnosti. Nedělala totiž chyby, jen se občas spletla – a já jsem pak musela vše napravovat, když nepochopila objednávky nebo si vyžádala špatné jídlo.

A pak tu byl Marcelo, kterému chybělo už jen to, aby šéfovi vlezl do zadku. Celý den se mu podbízel: „Nebojte se, hned tam jdu“, „samozřejmě, to je to nejmenší“, „jak si přejete“. Zkrátka poslušný psíček.

Já jsem byla ta poslední a starala se hlavně o kuchyni, což znamenalo, že jsem schytávala všechny nadávky a žádné pochvaly. Když se jídlo povedlo, byla to samozřejmost – a když se nepovedlo, byl to konec světa.

Ačkoli v poslední době, vzhledem k četnosti našich sporů, bylo jedno, jestli se mi něco povedlo nebo ne, vždycky to skončilo hádkou. Veškerý respekt, který Matíasovi projevovali moji kolegové, jsem já už dávno ztratila. Čím dál méně jsem dokázala udržet jazyk za zuby, odpovídala jsem mu pohrdavě a svou neúctu jsem nijak neskrývala.

V jedenáct dopoledne, když už skončila doba snídání, jsem opustila kuchyň a z automatu v lokálu vytáhla krabičku cigaret, což neuniklo pozornosti mého osobního strážce.

„To už zase kouříš?“ zeptal se Matías.

Odfrkla jsem si.

„Nejenže si ničíš zdraví, ale navíc musím snášet, jak ztrácíš čas svými neustálými přestávkami.“

„Podotýkám, že je to poprvé, co jsem si dala pauzu,“ namítl jsem.

„Jestli to takhle půjde dál, budu ti za chvíli děkovat i za to, že přijdeš pozdě a odpracuješ dvě hodiny v kuse,“ vyčítal mi.

Já jsem to však ignorovala, zamířila ke dveřím a nechala toho příšerného otravu za sebou. Vydala jsem se za jediným společníkem, který mi neležel na nervy: vedlejšími prahem, který na mě čekal a nabízel mi oporu. Zapálila jsem si cigaretu a vložila si ji mezi rty,

zhluboka jsem potáhla a následně dlouze vyfoukla kouř, což mi přineslo úlevu, zbavilo mě stresu, jenž ve mně Matías vyvolával, a dopřálo mi pár minut klidu.

Po této posilující přestávce jsem se vrátila do kuchyně, připravená na nejhorší část směny. Musela jsem připravit obědové menu, aby ve dvě hodiny odpoledne, až si dělníci ze stavby na rohu udělají přestávku, bylo vše připraveno, neboť na jídlo měli jen hodinu a s podáváním se nesmělo otálet.

Doba kolem podávání jídel byla bezpochyby nejnapjatější, protože jsem musela dávat pozor jak na svou práci, tak na práci ostatních.

„Kam se poděla Gabriela?!“ vyštěkla jsem.

Štvalo mě čekat s talířem v ruce, až si ho přijde vyzvednout.

„Uráčila by ses přijít?! Chladne ti tu rýže!“ zavolala jsem ještě hlasitěji.

„Buď tak laskavá a nekřič, zákazníci nemusí vědět, co se děje v kuchyni,“ požádal mě Matías a rozhodil rukama.

„Jako vždy to bude na mě!“ postěžovala jsem si a vztekle jsem mrskla talíř na pult. „Neboj se, nedozví se to, protože já už nehodlám vylézt z kuchyně. Jestli jídlo přijde studené nebo pozdě, není to můj problém,“ odsekla jsem a vztekle se vrátila na své místo.

K tomu všemu se během té chvilky připálily brambory, což můj hněv ještě více rozdmýchalo.

„Proč se vůbec snažím?! Udělejte si to sami,“ pokračovala jsem ve svém výlevu, zatímco jsem odstavovala

pánev z plotny. „A k tomu mi ještě říká, ať nekřičím... Budu křičet, kdy se mi zachce!“ hulákala jsem, aby mě slyšeli po celém baru.

Z lednice jsem vytáhla láhev červeného vína, nalila jsem si sklenici až po okraj a vyprázdnila ji do krku stejně rychle, jako jsem ji naplnila. Byla jsem otrávená, napjatá a podrážděná. Když jsem si nemohla zapálit, musela jsem se uchýlit k jiné alternativě, abych se uklidnila.

Kolem půl čtvrté odpoledne byla práce prakticky hotová a to se projevilo na mé náladě, která se po dosavadním napětí trochu uvolnila. Už jsem musela jen vytřít, uklidit... a vypadnout.

Našla jsem si také chvilku na jídlo. Nabídka byla docela pestrá, protože jsem si mohla vybrat z toho, co zbylo z připravených pokrmů. Od snídaně jsem byla o hladu, takže jsem vzala zavděk čímkoli. A tak jsem se do toho pustila a jedla, co mi přišlo pod ruku: pár vrácených kroket, zbylý sendvič s vepřovou panenkou, trochu šunky a sýra... a zvláštní pozornost jsem věnovala samozřejmě dezertům.

S nacpaným žaludkem jsem sklidila použité nádobí a kuchyňské náčiní, vytřela, sundala si zástěru, mrskla ji na pracovní desku a rychle jsem se vzdálila z toho příšerného místa směrem k východu.

„Tak si tady zůstaňte. Zase zítra,“ prohlásila jsem.

„Přišla jsi jako poslední a odcházíš jako první,“ poznamenal Matías, aby měl jako vždycky navrch.

Namísto odpovědi jsem za sebou při odchodu pořádně práskla dveřmi.

Na ulici jsem konečně mohla volně dýchat, a především si pořádně potáhnout z cigarety, zatímco jsem kráčela na místo, které jsem měla nejraději – tedy spíše jediné místo, které jsem měla, protože můj život se odehrával jen mezi prací a domovem. Neměla jsem prakticky žádný společenský život. Nahrazovala jsem si ho tím, že jsem se připojovala k životům ostatních. I když k tomu nebylo nutné chodit ven – stačil mi totiž mobil, abych se mohla bavit příspěvky, příběhy a statusy jiných lidí.

Vešla jsem do vstupní chodby a stiskla tlačítko výtahu, ale ten se ani nehnul. *To mi ještě scházelo, šplhat po schodech do třetího patra*, pomyslela jsem si rezignovaně.

Do bytu jsem dorazila udýchaná a totálně vyšťavená. Zamířila jsem rovnou do koupelny, neboť jsem netoužila po ničem jiném než po osvěžující sprše, která by smyla pot z mého těla. Když jsem vylezla, stáhla jsem si vlasy gumičkou, navlékla si pyžamo a zamířila do obýváku, kde jsem se z posledních sil svalila na pohovku.

Nedá se říct, že jsem si zdřímla, spíš jsem ztratila vědomí až do sedmi večer – na to, abych si nastavila budík, jsem ho až moc nenáviděla. Probudila jsem se s vyschlými ústy. S obrovským úsilím se mi podařilo se posadit. Dopotácela jsem se k ledničce, abych si dopřála plnou sklenku vína, a pak se vrátila k pohovce, abych znovu zaujala svou oblíbenou polohu na zádech.

Paradoxní bylo, že čím víc jsem odpočívala, tím unavenější jsem byla. Považovala jsem to za normální, protože čím víc jsem jedla, tím větší jsem měla hlad,

a čím méně jsem dělala, tím méně se mi do toho chtělo. Můj denní režim se skládal z automatických pohybů, které vyžadovaly jen minimální námahu, jako třeba přejíždění ukazováčkem po displeji mobilu, což jsem ovládala opravdu dokonale.

Když jsem ještě bydlela v Madridu, aspoň občas jsem si vyrazila s kolegyněmi z práce a víno popíjela venku, ale od té doby, co jsem se vrátila do téhle nudné díry, kde chcípl pes, mě ovládla sociální fobie a odmítala jsem jakoukoli interakci. Všichni mi lezli na nervy.

Netoužila jsem po kontaktu s lidmi, ledaže by to bylo přes obrazovku, z bezpečné vzdálenosti a anonymně. Hrála jsem si na zvědavou pozorovatelku a předstírala, že kritizuju, závidím nebo soudím životy ostatních, místo abych se věnovala tomu svému. Hledala jsem venku to, co jsem nenacházela uvnitř, hledala jsem záchvěv emocí ve vnějších zážitcích, protože jakýkoli jiný život mi připadal zajímavější.

Hladové kručení mého žaludku mě upozornilo, že je čas na večeři, a tak jsem se vydala svou obvyklou trasou do kuchyně, protože jediné, co mě dokázalo přimět k pohybu, byly základní fyziologické potřeby.

Otevřela jsem ledničku a zvažovala možnosti, jež se mi nabízely – váhala jsem mezi mraženou pizzou a plněným kuřetem v balení s omáčkou a bramborami, které stačilo jen chvíli ohřát v mikrovlnce. Tuhle variantu bylo těžké překonat: pár minut a mohla jsem jíst. V baru jsem trávila příliš mnoho času vařením, než abych v tom pokračovala i doma. Mikrovlnka

a hotová jídla byly bezpochyby dva velmi nedoceněné vynálezy.

Vrátila jsem se na pohovku a zapnula televizi. I když se obrazovka zvětšila, obsah se příliš nezměnil: neznámí lidé ve studiu diskutovali o životech jiných a dopodrobna rozebírali jejich neúspěchy či úspěchy, které se jich vůbec netýkaly.

Uchýlila jsem se do absurdní spirály morbidního, zvrhlého pozorování a rozptylovala se tím, že jsem překrývala monotónnost své vlastní existence, dokud noc nepostoupila a tlak na hrudi mě nezačal znepokojovat. Pocítila jsem mírnou úzkost, která mi připomněla, že nastal čas odebrat se do postele a zůstat skutečně o samotě, bez společnosti jiných životů, jež by zmírnily prázdnotu toho mého.

Jen v noci jsem odkládala obrannou zbroj, kterou jsem nosila přes den, a odhalovala svou křehkost, zatímco jsem snášela drtivou tíhu ticha.

Kapitola II

Pootevřela jsem levé oko a na hodinách jsem zahlédla, že je devět hodin ráno. Měla jsem hodinu zpoždění a ještě jsem byla v posteli. Polekaně jsem vyskočila s neobvyklou hbitostí. Znovu jsem popadla modré džíny a černou blůzu, které ležely na židli, a oblékla si svou obvyklou a vsutku osobitou uniformu.

Výtah byl samozřejmě pořád mimo provoz, takže jsem seběhla po schodech tak rychle, jak mi to moje těžké, nemotorné tělo dovolilo. Když jsem vyšla na ulici, zjistila jsem, že mám tři zmeškané hovory z baru. Vzhledem k tomu, že jsem už byla na cestě, přišlo mi lepší vymyslet si cestou výmluvu než zavolat zpět.

Když jsem dorazila, srdce mi po namáhavém běhu splašeně bušilo. Zastavila jsem se před barem a snažila se popadnout dech, než vejdu dovnitř. Nenápadně jsem nahlédla skrz sklo a pozorovala Matúase, který seděl na barové stoličce, pohroužený do papírování.

V okamžiku, kdy jsem se chystala zatlačit do dveří, vstal a odešel do skladu, a já tak mohla využít jeho nepřítomnosti. Snažila jsem se nedělat hluk, rychle jsem prošla lokálem a došla k baru, kde stál Marcelo, který se na mě překvapeně podíval.

Položila jsem si ukazováček na rty a naznačila mu, že potřebuju, aby mlčel. Konečně jsem dorazila na svoje místo: do kuchyně. Oblékla jsem si zástěru, která ležela na pultu, a vzala do ruky smeták, ale spíš proto, abych předstírala nějakou činnost, než že jsem snad mínila opravdu zametat.

Po deseti minutách se objevil Matías.

„Dobré ráno, dneska jsem tě tu neviděla,“ podotkla jsem, když jsem ho spatřila, a tvářila se, že je to náhoda.

Nic neřekl, jen zvedl ruku a podíval se na hodinky.

„Proč máš hodinu a půl zpoždění?“ zeptal se klidným tónem, který mě vyvedl z míry.

„Eh, no...“

V tom spěchu jsem zapomněla vymyslet nějakou výmluvu.

„Zaspala jsem,“ přiznala jsem nakonec.

Navzdory mému očekávání zůstal Matías neobvykle klidný. Čekala jsem křik nebo hubování, ale on neřekl ani slovo. Jen se mi podíval do očí a pak odešel, zatímco já jsem tam zůstala stát se smíšenými pocity úlevy a nejistoty.

Doba snídání skončila, a ačkoli jsem toužila po cigaretě, rozhodla jsem se na přestávku raději vykašlat, abych atmosféru ještě více nezhoršovala. Matíasova

mírná reakce mě zaskočila. Byla jsem zvyklá na jeho výbuchy kvůli maličkostem, takže jsem nemohla pochopit, že zůstal klidný tváří v tvář tak závažnému prohřešku.

Brzy jsem to však měla pochopit.

„Mohla bys prosím na pět minut?“ zeptal se Matías stojící ve dveřích do kuchyně.

„Jo, jasně.“

Můj šéf mě o něco zdvořile žádal? To ve mně vyvolalo nejprve překvapení a pak obavy.

„Jsi tu už dva roky a není pro mě snadné učinit toto rozhodnutí, ale takhle už to dál nejde,“ řekl. „Chodíš pozdě, jsi protivná, chováš se neuctivě ke svým kolegům... no, a nejen k nim,“ dodal a ukázal na sebe. „Poslední dobou se ti nedá nic říct, jsi pořád v opozici. Nedbáš na to, co se po tobě žádá, a někteří zákazníci si dokonce stěžují na tvé chování.“

„Takže nedělám dobře vůbec nic?“ zeptala jsem se uraženě.

„Ale ano, některé věci děláš dobře, jsi dobrá kuchařka,“ připustil. „Ale bar se proměnil v tlakový hrnec a já se s tebou nechci celé dny hádat ani aby tu neustále panovala napjatá atmosféra, protože, jak jsi mohla vidět, s Marcelem a Gabrielou se to neděje.“

To srovnání mě zasáhlo.

„Tak dej Gabrielu do kuchyně, ať si zkusí usmažit vejce.“

„Neumí vařit, ale zvládne jiné věci,“ bránil ji.

„Vařit ne, ale rozpalování zákazníků jí jde fakt skvěle.“

„To už přeháníš!“ varoval Matías a vztyčil ukazováček.

Neodporovala jsem mu, protože jsem si uvědomila, že má pravdu. I tak jsem to ale nemohla přiznat. Moje hrdost byla nezlomná a mlčet bylo jediné, co jsem uměla, než abych se omluvila.

„Nechci se s tebou zase hádat,“ řekl Matías smířlivějším tónem. „Je mi to líto, ale nevidím jinou možnost.“

Chce mi říct to, co si myslím? Dává mi padáka? zeptala jsem se sama sebe, naprosto zaskočená.

„Vyplatím ti odstupné, na které máš nárok...“

No vážně, vyhazuje mě, potvrdila jsem si.

„Pokud ti to vyhovuje, můžeš zůstat do konce měsíce. A je mi to moc líto, ale nechci, abys tady pak dál pracovala,“ uzavřel.

Když jsem to uslyšela, oněměla jsem. Věděla jsem, že jsem to přehnala, a vzhledem k mému chování by mě to nemělo překvapit. Nicméně mě ani nenapadlo, jak to skončí. Byla jsem hloupá, považovala jsem se za nepostradatelnou, jako by někdo takový vůbec existoval – natož věčně naštvaná kuchařka.

Zbytek dne jsem strávila v tichosti, pronášela jsem jen nezbytně nutná slova a odpustila si své obvyklé komentáře. Znovu jsem odložila brnění a odhalila svou křehkost, čehož využil jeden zvláštní host, který se vždycky objevil ve chvílích slabosti: strach.

Strach z toho, co mi přinese budoucnost.

Potřebovala jsem práci, potřebovala jsem peníze a taky jsem potřebovala utéct. Bez váhání bych se vypařila a vrátila se do Madridu, nebýt jediného důvodu, který mě tu poutal a držel: mé matky.

Odpoledne, když jsem vyšla z práce, jsem se za ní zašla podívat. Dělávala jsem to každé úterý, čtvrtek a sobotu – stal se z toho pravidelný režim, který připomínal další pracovní směnu.

Prošla jsem vstupním nádvořím. Byla to oáza klidu s krásnými květinami, ovocnými stromy, cestičkami a ptačím zpěvem, které navozovaly zdání klidu a pohody, což však pouze zakrývalo pocit beznaděje, jenž člověka obklopol, jakmile překročil práh hlavní budovy.

„Ahoj, Alicie,“ pozdravil mě Alfonso, jeden z ošetřovatelů v domově. „Jdeš za svou matkou?“

To je ale otázka, pomyslela jsem si. Nedokázala jsem si představit žádný jiný důvod, proč bych měla vstupovat do toho příšerného vězení.

„Je v salónu,“ informoval mě. „Moc ráda tě uvidí.“

„To určitě,“ odpověděla jsem s nepatrnou ironií v hlase.

Alfonso mě doprovodil na obvyklé místo, kde se dalo předpokládat, že ji najdu.

„Zdravím, Amparo, vedu vám návštěvu,“ řekl Alfonso. Moje matka odvrátila pohled od okna.

Upřeně se na mě dívala a sledovala mě očima, které postrádaly jakýkoli výraz. Vypadalo to, jako by se moje postava rýsovala uprostřed mlhy. Nedala na jevo sebemenší překvapení ani radost, jen rozpaky z toho, že nedokázala rozeznat, kdo před ní stojí.

„Je tady vaše dcera, přišla vás navštívit,“ řekl Alfonso velmi pomalu, aby měl jistotu, že mu porozumí.

„Moje malá dcera?“ zeptala se nejistě.

„Přesně tak, malá Alicia,“ potvrdil Alfonso a zároveň na mě mrkl, protože moc dobře věděl, že ve skutečnosti jsem jedináček. „No, nechám vás o samotě, určitě si máte o čem povídat.“

Posadila jsem se naproti ní a poté, co jsem se jí zeptala, jak se má, což bylo snadné uhodnout, mi došla slova.

Vytáhla jsem mobil a začala si prohlížet to samé, co jsem si prohlížela už před dvaceti minutami. Byla to ona, kdo zahájil výslech.

„Viděla jsi ho?“ vyptávala se.

„Koho?“ zeptala jsem se, ale ani jsem nezvedla oči od telefonu.

„Mého přítele.“

„Ne, neviděla jsem ho.“

„Možná neví, že jsem tady,“ vysvětlila. „Mohla bys mu to říct, jestli ho uvidíš.“

„Mami, ty nemáš žádného přítele, přestaň už s těmi hloupostmi.“

„Proč to říkáš?“

„Protože je to pravda.“

Zůstala zticha, zjevně uražená.

„Takže jsi ho neviděla?“ zeptala se znovu.

Zavrtěla jsem hlavou a povzdechla si, aniž bych se namáhala jí odpovědět.

„Už dlouho o něm nic nevím,“ prohlásila.

Ona nadále upírala pohled z okna a já jsem se dál věnovala svému mobilu.

„Znáš jeho číslo, abych mu mohla zavolat?“

„Mami, ty nemáš žádného přítele,“ zopakovala jsem s patřičným důrazem na každé slabice.

To byl ale den. Dopoledne jsem přišla o práci a odpoledne jsem musela snášet její blouznění.

Matka znovu obrátila pohled k oknu a ponořila se do své naprosté soustředěnosti, což mi poskytlo chvíli, abych se mohla uvolnit.

Alzheimerera jí diagnostikovali před dvěma lety, i když první příznaky se objevily už dříve. Já jsem je však nechtěla vzít na vědomí, raději jsem věřila, že jde jen o zapomnětlivost, a vyčítala jí, že je často roztržitá.

„Mami, ty to nechápeš“ a „poslouchej mě, když s tebou mluvím“, to byly moje nejčastější fráze, když jsem s ní mluvila.

Dokonce jsem si začala myslet, že jde o její trik, jak přitáhnout pozornost a znovu mě k sobě připoutat. Nechtěla jsem připustit, že by šlo o nemoc, která by mohla narušit můj klid a zničit můj stabilní život v Madridu. Život, který mě sice nijak zvlášť nebavil, ale alespoň mi umožňoval být dost daleko od téhle proklaté díry.

Její zapomnětlivost se však postupně stávala příliš nápadnou na to, aby ji bylo možné ignorovat. Už to nebyly jen výpadky paměti, ale i výrazný pokles samostatnosti, kvůli kterému se pro ni život o samotě, bez dohledu, stal nebezpečným. Každodenní činnosti, jako je řízení auta, procházky nebo vaření, se staly rizikovými situacemi.

Jednoho dne ji sousedka našla zcela dezorientovanou, jak bloudí po ulici a hledá svůj dům. Jindy vjela autem do nesjízdné uličky a uvízla v bahně.

Teprve po telefonátu, který mě upozornil na závažný incident, jsem přestala popírat realitu a konečně pochopila, že nejde o otázku pozornosti. Matka zapomněla na pánev s rozehřátým olejem a odešla koupit chleba. Po návratu ji uvítal obrovský plamen. Pokusila se ho uhasit vodou, ale dosáhla opačného účinku a museli zasáhnout hasiči, aby oheň dostali pod kontrolu.

Neutrpěla sice žádné zranění, ale tato událost pro mě byla varováním, které mě přimělo smířit se s tím, že můj život v Madridu skončil. I když to pro mě bylo zdrcující, musela jsem si sbalit kufry a vrátit se ke svým kořenům, na něž jsem se tolik snažila zapomenout.

Nemohla jsem ji nechat opuštěnou – byla to moje matka. Ať už si to zasloužila nebo ne, musela jsem se o ni postarat, nebo spíše najít někoho, kdo by to udělal. Moje role se omezila na ty zdvořilostní návštěvy třikrát týdně... možná abych utišila své svědomí, možná abych jí vrátila tu nepatrnou trochu lásky, které se mi od ní dostalo.

Jak se její duševní stav zhoršoval, návštěvy se stávaly kratšími, chladnějšími... bezvýznamnějšími. Stát před člověkem, s nejistotou, zda vás pozná, poslouchat nesouvislé řeči, plnit jen nejnutnější zdvořilostní povinnosti a čekat, až čas uplyne a přijde okamžik rozloučení s chladným polibkem na čelo... to vše se stalo pouhou formalitou bez hlubšího významu – bezcitným rituálem, který byl spíš zdáním než skutečností.

„Možná měl hodně práce a nemohl přijít,“ řekla Amparo a přerušila tak náhlou pauzu.

„Kdo, mamí? Kdo?“ zeptala jsem se vztekle, neboť mi docházela trpělivost.

„Kdo asi? Přece on.“

„Tvůj přítel?“ zeptala jsem se sarkastickým tónem, jež však nepostřehla.

„Samozřejmě.“

Uvědomovala jsem si, že je nemocná, věděla jsem, že její mysl je narušená, ale nedokázala jsem to přijmout. Byla ve mně určitá tvrdohlavost, která zůstávala neoblomná a odmítala snášet její blouznění, jako by to byly pouhé triky, jak mě naštvat, jak mě dál omezovat stejně, jako to dělala celý můj život. Nezadržitelně se ve mně šířil hněv a musela jsem se krotit, abych mu nedala průchod slovy. Vztek ve mně vřel, ubližoval mně namísto jí. Musela jsem se kousat do jazyka, abych na ni nekřičela, že žádného přítele nemá, protože nikdo kromě mě by ji nesnesl.

Ani když jsem ji viděla bezmocnou v tom domově, s duševními schopnostmi v troskách, nedokázala jsem potlačit zášť, která mě sžírala. Opatrovala jsem ji v sobě jako tajnou truhlu plnou hořkosti a zloby, jako poklad, o který jsem se s nikým nedělila. Jen já jsem o něm věděla, jen já jsem tu truhlu otevírala a odhalovala monstrum, které ve mně přebývalo. A já jsem nemohla přestat vinit za to, že tohle monstrum stvořila.

Byla jsem příliš skleslá na to, abych návštěvu prodlužovala. Uplynulo sotva čtyřicet minut, přesto jsem měla pocit, že už to déle nezvládnou. Toužila jsem jen po tom, abych se dostala domů a mohla se zhroutit

na gauč. Ani jsem se nerozloučila, jen se opatrně vyplížila – využila jsem toho, že její pohled znovu upoutalo to okno, které jí pomůže zapomenout na mou nepřítomnost.

Zamířila jsem ke dveřím, aniž bych se zastavila pod Alfonsovým upřeným pohledem. Upírala jsem zrak přímo před sebe, jako bych kromě nich nic neviděla, jen abych nemusela zabředávat do další bezvýznamné konverzace.

Prošla jsem klidným nádvořím se zahradou, jeho nejkrásnější stranou, tou, která vedla ven. Nutně jsem potřebovala cigaretu, a ještě než jsem vykročila ven, zapálila jsem si a začala dychtivě potahovat. Avšak ani dlouhé doušky kouře nedokázaly zmírnit můj neklid.

Nastartovala jsem auto a vyjela z parkoviště, a nechala tak konečně za sebou tu ohavnou budovu. Řítíla jsem se ulicemi, které mě vedly k odpočinku, k mé pohovce, ke sklence vína, k mé vytoužené samotě.

Obvyklý hlásek, který míval ve zvyku mě plísnit, se mi znovu ozval v hlavě a s ním se dostavil i ten známý, nepříjemný pocit: zběsilé a prudké bušení srdce, mravenčení v konečcích prstů, pot na spáncích a dech, který si žil vlastním, uspěchaným rytmem.

Ty pouhé tři kilometry domů se mi zdály nekonečné, tak jsem využila červené na semaforu, abych si zapálila další cigaretu, která mě na chvíli uklidnila. Když jsem konečně dorazila a dostala se do svého bytu, úzkost polevila, ale nezmizela úplně. Nedokázala jsem ignorovat ten otravný hlásek, který mi ne-

únavně připomínal mou mizivou hodnotu: *Nejsi dobrá ani jako servírka.*

V břiše se mi rozlila vlna neklidu pokaždé, když mi hlas v hlavě připomněl, že ten ubožák měl přece jen pravdu.

Toužila jsem jen umlčet ten hluk, znovu získat kontrolu nad dechem, zapomenout na svou bezvýznamnost a už necítit ten dusivý tlak na hrudi.

Položila jsem klíče od auta do popelníku u dveří a bez dalšího otálení hledala ve skříňce láhev vína. Znervozňovalo mě pomyšlení, že ji nenajdu, jako by šlo o život zachraňující lék. Byl to můj balzám, posilující prostředek, který dokázal zmírnit mé rozrušení a umlčet ten prokletý hlas.

V rohu, za sáčkem brambor, jsem zahlédla odlesk tmavého skla a s úlevou vydechla. První sklenici jsem vypila na ex a doufala, že se brzy dostaví uklidňující účinek oné tekutiny.

Vzápětí jsem otevřela svou oblíbenou přihrádku v ledničce a z mrazáku vytáhla pizzu se čtyřmi druhy sýra, kterou jsem předchozí večer zavrhla. Vložila jsem ji do svého druhého spojence, mikrovlnky, a za pouhých deset minut jsem měla večeři hotovou.

Uvelebila jsem se na mé zbožňované pohovce a zapnula televizi, zatímco jsem střídavě hltala a popíjela, dokud pizza nebyla pryč a láhev prázdná. Vzala jsem do ruky mobil, který ležel na stole, a pohroužila se do automatických pohybů svého ukazováčku. Měla bych přemýšlet o tom, co udělám se svým životem, ale bylo prostě jednodušší pozorovat životy ostatních.